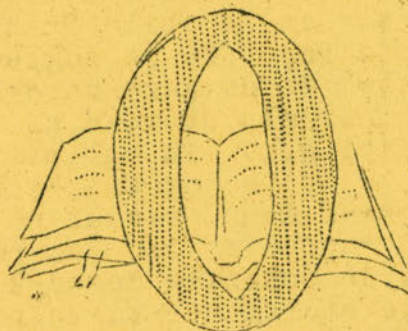

BEČUNČEK

Štev. 18. Bistrica na Dravi 20. jan. 1945

Zaklad

d vsega, kar nam je v tujini. Še ostal-o, je slovenska beseda naš največji zaklad takoj za ljubeznijo do Boga in Marije. Zdaj, ko smo tako brezpravní, sami sebi prepuščeni, ne smemo zanemarjati in pozabljati ono, kar nam je bilo nekđaj drago in koristno. Obdržati se moramo v duhovnem in kulturnem pogledu vsaj na tísiti višini, do katere smo se doma povspeli.

V tem oziru ni najmanjšega pomena branje. Ni dovolj, da beremo samo takrat, kadar nas vleče radovednost za novicami ali veselje do prijetne zgodbe. Vedeti moramo in spoznati, da je tudi v našem času branje- naša narodna in duhovna potreba.

Z bra-njem si ne nasitimó le svoje radovednosti in razvedrimo si ne le srca in duše, ampak se izobrazujemo. Knjiga ni samo za šolanega, študirane- ga človeka, ona je prav tako prijateljica priprostega človeka. In temu je navsezadnje še bolj potrebna, ker mu nadomešča šolo. Knjiga je drugi učitelj in vzgojitelj.

Le premislímo in spomnimo se, kaj je iz nekđaj dobre mladine napravila slaba, nenaravna knjiga, ki je z lepo zunanjo obleko, s hinavskimi besedami in spretno propagando slik zastrupljala mlade duše po naši domovini.

Tako moč ima knjiga! Čudovit je njen mig in nezavedno se selijo misli iz nje v mlade glave in tam zore in dozore čestokrat do dejanj, dobrih a li slabih, kakoršno je bilo pač branje. Pa spomnimo se še drugih mladih, pa tudi samih sebe, če smo brali dobre knjige in časopise. Mnogi so postali junaki, ideali, s katerih so brali, so se na njih uresničili, postali so življenje! Marsikomu izmed mladih slovenskih junakov, je dobra, plemenita knjiga pomagala splesti kraljevski mučeniški venec.

Za marsikatero pametno misel smo obogatili svojega duha ob branju. Mnogokrat nam je pisana beseda odkrila doslej neznano lepoto domovine, njenih ljudi, navad in jezika. Ob knjigi se je plemenitila mlada duša, da smo bolj spoznali in ljubili vero, ki nam jo je mati vsadila v otroško srce. Ob lepi povesti smo spoznavali življenje v vseh njegovih svetlobah in sencah. spoznavali svoje ljudstvo in tudi druge narode po svetu. Ob knjigi in časopisu se je razširjalo naše znanje, spoznavali smo gospodarstvo, trgovino in meddržavno življenje v svetu. Skratka - izobraževali smo se.

In po tem, koliko in kaj narod čita, se meri njegova kulturna višina v svetu, toliko je vreden obstoja in mesta v družbi narodov.

Tudi tu nas še vedno veže dolžnost do službe narodu in njegove kulture. Svoj prosti čas bomo porabili za branje, da se bomo ob knjigi tudi v tujini vzgajali za sinove naroda, ki mora tudi v bodoče ohraniti tak ugled in ime v kulturnem svetu, kot ga je imel do danes. Čitali bomo zato, da nam duše ne preplavi nevarni tok življenskega materializma, ki plove okrog nas in dvigala bomo mlade duše ob plemenitem čitivu k božji resnici in svetlobi.

LESENA SKLEDA

Prilaten oče je izročil hišo svojemu sinu, da bi živel na stare dni brez skrbi v miru in pokoju. Ali zmotil se je sivi starček. Nehvaležni sin je vreba-l staremu očetu dobro s hudimi deli. Dokler je starček še imel toliko moči, da je podpiral sina in snaho pri delu, so se še nekako razumeli. Ko se je pa mož od dne do dne staral in slabel, sta ga jela mlajša dna pisano gledati ter sta zaželela, da bi se ga skoraj znebila. Posebno težko sta ga gledala poleg sebe pri mizi; gnusilo se jima je, ker je starčku včasih kanilo z žlice na mizo. Zaradi starosti in slabosti so se mu tresle roke. Postavila sta mu zato posebno mizo v kot za peč in tu je odslej sam užival jedila, ki mu jih je nosila nehvaležna snaha v vegasti skledici. To je hudo peklo starčka in na skrajnem si je obrisal marsikatero solzico. Pa vendar ni ne godrnjal ne očital sinu nehvaležnosti, trpel je tiho in se vdal v božjo voljo.

Nekoč pa je zdrknila starčku skledica iz rok, padla na tla in se ubila. Snaha je brž pritekla na ta ropot. Ko je zagledala črepinje na tleh, je od jeze zardela in na vse grlo ozmerjala starčka, ne da bi prizanašala sivi glavi in oslabelem rokam. "Šassama", je vpila togotna, "pobije starec vso posodo. Denar vendar ne pada z nebes, da bi kupovala vsak dan novih skledi!" Jezna je potozila dogodek še možu, a večerjo je staremu očetu že prinesla v leseni skledi.

Srce je zbolelo sivega moža. Na glas je zajokal in očital sinu: "Sin, sin, ali tako vračaš staremu očetu dobrote? Ali se

ti ne smilijo sivi lasje, vela lica, suhe roke? Ali si mar pozabil, kako je zazugel Bog otrokom, ki ne spoštujejo svojih staršev? Sin, sin!"

Ali vse to svarjenje ni ganilo trdosrčnega sina, ni se brigal za očetove solze, ni se usmilil njegove sive glave. V samotnem kotu je dobival starček tudi odslej v leseni skledi pičla, napol slana jedila.

Primerilo pa se je neki dan, da je vprašal nehvaležni sin svojega otroka, kakih osem let staro dete, kaj misli narediti iz desak in deščic, s katerimi se je igral. Otrok mu je odgovoril: "Kaj drugega kakor koritce iz katerega hočem dajati jesti vam, ata, ko boste tako stari kakor ded za pečjo."

Te besede so nehvaležniku tako presunile srce, da je spoznal svoj greh. Milo se je razjokal in kleče prosil starega očeta odpuščanja. Odslej je starček spet jedel s sinom in snaho pri isti mizi in nikdar več iz lesene sklede.

S. Sardenko

Lineta

Pri nas smo letos žalostni.
Ob naši mizi borovi
stoji, sloni en prazen stol:
očeta ni.
O njem ne ve ne dom ne boj,
če še živi,

Ni letos mati spekla nam pogace;
na tihem gre v samotni hram in plače.
Kako pri nas je letos vse drugače!

In pravijo, da kot pri nas
povsod je letos takšen čas,
da vsa je naša domovina
kot ena sama bolečina.

Ptiči so hoteli imeti kralja pa so sklenili, naj bo tisti, ki zleti v največje višave. Vsi se vzdignejo in tudi palček, ki je mislil, da ne sme zaostati. Ali revše je dobro vedelo, da se v letanju ne more meriti z drugimi ptiči; zato je poskusil z zvijačo priti v najvišje časti.

Moj palček ne boji len, smukne pod letečega štrka in se mu skrije med perje; štrk tega še opazil ni. Ptiči lete in lete vse više in više, ali obasoma omaga drug za drugim; nazadnje se samo še orel in štrk zibljeta v zraku. Naposled jame tudi štrk pešati. Z-jagel pa mu stržek izleti izpod perja in se drzne merititi se z orlom. In glej, orel res oma huje, stržek ga premaga in hoče biti kralj. Ptiči pa so zvedeli za njegovo prevaro; hoteli so ga ubiti in bi ga tudi bili, da se jim ni o pravem času skril v mišjo luknjo. Sramotno pa so mu vzdli ime kraljiček, kakor ga sem in tja tudi imenujemo.

Kdor visoko leta, nizko pade!

PAMETNA MIŠ

Miši so nekoč zborovale, kako bi se zavarovale pred hudobno mačko. Dolgo so se razgovarjale, a nobena ni vedela svetovati. Končno vstane neka mlada miška in reče: "Jaz že vem, kako naredim! Glavno je, da mi slišimo, če mačka prihaja."

"Seveda", zakličejo druge, "to vemo me same, a kako to naredimo?"

"Oh, to je enostavno," reče mlada miš; "mi moramo mački obesiti na rep zvonec in potem jo bomo takoj buli, če pride."

"Seveda, seveda, zvonec!" Miši vriskajo in plešejo po zadnjih nogah.

Ko se veselje malo poleže prosi za besedo neka stara miš in reče:

"to vse je dobro, ali je vprašanje, kdo bo obesil mački zvonec na rep?" - Vse je utihnilo in miš za mišjo se je izmuznila ven. Najhitreje pa je zmanjkalo mlade miške, ki je predložila tako moder nasvet.

Mačka pa še do danes nima zvonca na repu in veselo lovi miš za mišjo.

Jutro

Sonce pripelje slovesno
v zlati kočiji počasi
se na modrino nebesno
in razprši svoje žarke.
Žarki, blesteči okrasí,
skočijo v gore, doline,
v morje in jezera, v reke in jarke,
v gozdne tišine,
v polja, na trate,
v okence starke,
v hišice revne, v domove bogate,
v gnezdeca ptičkov in rožicam v čaše,

skočijo v dušice naše
in nam prižgejo veselo
voljo za delo.

Na zabavo in smeh

Rešitve ugank iz 17. številke.

UGANKE:

1. pet prstov.
2. Usta
3. Hdi

V STAVLJALNICA.

V začrtani četverkotnik naj se v vse kvadrate vsa-
vič stev. 5 !

Vislice. V mestu J. so obešali razbojnika
na vislice. Velika množica ljud-
stva se je zbrala. Eden izmed
gledalcev reče: "Bodi mu Bog mi-
lostljiv! Ta je že prestal svoje,
nas pa še čaka."

Kje je Bog?

Učitelj: Kje je Bog? Učenec: Povsod,

v nebesih in na zemlji, na vsakem

kraju. Učitelj: Ali je tudi v Soli?

Učenec: Tudi. Učitelj: V vaši kleti?

Učenec: Ne, ne v kleti ga ni.

Učitelj: Z-akaj ne?

Učenec: Ker nimamo nobene kleti!

Dobrota.

Učitelj: "Mi moramo dajati vbogajme.
Ti bi imel kos kruha, pa bi te srečal
kak leden beraček, kaj bi storil s
kruhom?"

Učenec: "Snedel bi ga!"

PAMETNICE

Bogastvo. Na j bi imel vse zaklade, ki jih
ima svet, vendar bi si ne mogel
kupiti pameti in uma.

Bogastvo je minljivo! Marsika-teri

nevednež je imel kupe zlata, pa

je bil vendar naposled berač!

Pravo bogastvo je v srcu, ne v
skrinji!

Uganke:

1. Kdo sa m sebe je?
2. Katera žival je najmoč-
nejša?
3. Kateri konj v vidi
ravnata-ko dobro nazaj
kot na-prěj?
4. Moja luč prinese sladek
pobitek.

KRIZANKA.

1	2	3	4
5		6	
7		8	
9	10		
11		12	

Vodoravno:

1. letni čas
2. rimski pozdrav
3. poganski bog
v Egiptu
4. posoda za
kislo mleko
5. del človeka
6. slikarska
potrebščina
7. marilo

Navpično:

1. krasen
2. žensko ime
3. mene
4. ognjeniški izbruh
5. del žitnega klasa
6. elektro-mehanični izraz,
kamor shranjujejo očala
7. nogometaški mednarodni
izraz

N a l e d u .

Pojdi, Peter, led je gladek,
to se bova drsalat
S sabo imam kruhek sladek,
dala ga je mamica!
Ja-z ne smem, moj dra-gi Miha,
mamica je v mesto šla,
kadar ona prisopihla,
ta-krat pojdeva, hura!

Pojdi, pojdi, šleva stara,
kaj veselja bi ne imel;
mene pa pozna vsa fara,
da na led grem prav vesel.
To na ledu je veselo,
Glej, pod Mihom se udre,
vsem takoj je sapo vzela-
voda mrzla ga požre!